

Od 6. do 12. aprila 2019

Krepka rast izvoza in industrijske proizvodnje

Podatki o slovenski blagovni menjavi in industrijski proizvodnji v februarju so presenetili. Februarski izvoz blaga je bil višji za 12,2 %, uvoz pa za 9 %. Medletna rast je bila v prvih dveh mesecih precej podobna. Izvoz v države EU-28 je porasel za 311 mio EUR (+8,3 %), v druge države pa za 287 mio EUR (+28,2 %). Vrednost industrijske proizvodnje je bila v prvih dveh mesecih leta 2019 višja za 5,2 %, od tega v predelovalnih dejavnostih za 5,8 %, v rudarstvu za 6,7 %. Po drugi strani je v oskrbi z energijo upadla za 0,5 %, predvsem zaradi slabše hidrologije, ki je prispevala k nižji proizvodnji v hidroelektrarnah. Med različnimi vrstami tehnološke proizvodnje je najbolj porasla proizvodnja v visoko tehnološko zahtevnih proizvodov (+12 %) ter nizko tehnoloških (+7 %), medtem ko je v srednje nizko- in srednje visoko- zahtevnih proizvodih porasla za okoli 4 %. Še vedno pričakujemo, da se bo letna rast izvoza v 2019 umirila na okoli 5 % (nominalno).

Rast cen nepremičnin tudi v 2019 verjetno nad 4 %

Rast cen nepremičnin v EU-28 (ter tudi v območju evra) se je v zadnjem četrtletju presenetljivo nekoliko umirila (+4,2 %). To bo znižalo zaskrbljenost dela ekonomistov, ki nizke obrestne mere vidijo kot sistemsko nevarnost, ki prispeva k napihovanju balona cen nepremičnin (predvsem v večjih urbanih središčih). Rast se je nekoliko umirila v Bolgariji (+5,5 %), na Irskem (+7,2 %), Madžarskem (+8,9 %), Nizozemskem (+9,3 %), če omenimo le države, kjer je bila nedavna rast zelo visoka. V Sloveniji (+18,2 %) je bila rast cen najvišja, kar lahko pripišemo predvsem učinku prodaje nekaterih novih stanovanjskih nepremičninskih projektov, kjer je bila povprečna cena prodanih stanovanj relativno visoka. To z drugimi besedami pomeni, da bo prihodnja medletna rast najverjetneje nižja. V letošnjem letu pričakujemo podobno rast cen nepremičnin v EU-28 kot v lanskem letu (okoli 4,3 %), k čemer naj bi prispevali ugodni trendi pri zaposlovanju, plačah ter tudi kreditiranju prebivalstva.

Strošek dela na delovno uro pri večjih podjetjih 18 EUR v 2018

Strošek dela (bruto 2) na delovno uro v Sloveniji je v letu 2018 znašal 18,1 EUR, kar je bilo 2,7 % več kot v 2017. Podatki Eurostata so bili sicer izračunani na vzorcu podjetij z več kot 10 zaposlenimi in brez upoštevanja zaposlenih v javni upravi in kmetijstvu. Ob upoštevanju tega je bila povprečna bruto plača v takšnih podjetjih 2.500 EUR (2.900 EUR bruto 2 in 1.570 neto). V industriji je povprečen strošek dela znašal 18,5 EUR na uro, podobno tudi v tržnih storitvah (18,6 EUR), medtem ko je v gradbeništvu znašal 14,4 EUR. Rast na ravni EU-28 je bila povsem enaka kot v Sloveniji, medtem ko je bila v območju evra nižja (+2,2 %). Relativno visoko rast so imeli še na Češkem, v Romuniji, Litvi, Latviji (vse nad 10 %). Celoten strošek dela na delovno uro je bil v Sloveniji za 44 % višji kot na Češkem (12,6 EUR). V Avstriji je sicer bil višji od slovenskega za 88 % (34 EUR).

Svetovni denarni sklad kaže s prstom na Italijo

Svetovni denarni sklad (IMF) je v analizi opozoril na povezanost visokega javnega dolga v posamezni državi in domačega finančnega sektorja. Trenutno so zavarovalnice večja sistemsko nevarnost od bank, saj so prvi akterji veliki imetniki in kupci državnega dolga. Pri tem so izpostavili Italijo, kjer se zahtevana donosnost za 10-letno posojilo državi giblje pri 2,5 % (Nemčija 0 %). Višje tveganje Italije je že podražilo tržni strošek zadolževanja Italije, lahko pa bi se sčasoma prelilo na dražje zadolževanja bank in zavarovalnic. Druga globalna finančna tveganja so cikel rasti podjetniškega dolga ameriških družb, hiter umik kapitalskih tokov iz držav v razvoju ter pregret trg nepremičnin v številnih državah.

Dogodki v naslednjem tednu: plače, zaposleni in trendi v gradbeništvu

V ponedeljek (15.) bodo razkriti podatki za Slovenijo o gradbenih delih in plačah v februarju, dan kasneje pa o gibanju števila delovno aktivnih. V torek bo objavljen tudi nemški ZEW (mesečna raziskava med 300 finančniki v Nemčiji). Zanimivi bodo podatki o razpoloženju japonskih menedžerjev in ameriških industrialcev (Philly FED), ki bodo objavljeni v četrtek, 18. aprila.

Bojan Ivanc, CFA, CAIA
glavni ekonomist pri Analitiki GZS

Izpod peresa glavnega ekonomista GZS

Semafor napovedi

Napoved 1: 70-odstotna verjetnost za uvedbo ameriških carin na evropska vozila (dvig za 20 odstotnih točk napram prejšnjemu tednu).

Napoved 2: 70-odstotna verjetnost za rast vrednosti gradbenih del v Slovenijo za več kot 10 % v 2019 (NOVO).

Napoved 3: 70-odstotna verjetnost, da bo gospodarska rast v Slovenije v 2019 znašala med 2,6 % in 3,2 % (nespremenjeno).